

Mocno kurczą się przychody z dwóch zewnętrznych źródeł finansowania organizacji pozarządowych – pieniędzy publicznych i filantropii: zmniejsza się liczba organizacji uzyskujących środki rządowe, mniej stowarzyszeń i fundacji korzysta też z hojności darczyńców. To efekt kryzysu, który dotyka mecenasów organizacji.

Od lat najpopularniejszym źródłem finansowania działań organizacji są składki członkowskie, wykorzystywane w 61% organizacji. Większość stowarzyszeń (bo tylko one mają członków) zbiera składki członkowskie, są to jednak nieduże kwoty. Drugie miejsce pod względem popularności zajmują środki od samorządu terytorialnego, trzecie – darowizny od osób indywidualnych i instytucji. Jednak popularność tych ostatnich zdecydowanie spadła w ciągu trzech lat aż o 9%. Dotyczy to zwłaszcza darowizn od osób indywidualnych. Trzy lata temu korzystała z nich ponad 1/3 organizacji (37%), a w 2011 roku już tylko 28%. Mniej popularne stały się także darowizny od firm i instytucji (z 34% w roku 2009 do 30% w roku 2011), jednak nie jest to tak radykalny spadek jak w przypadku filantropii indywidualnej.

– Być może w kryzysie pieniądze publiczne wydają się organizacjom łatwiejsze do zdobycia, niż proszenie o wsparcie osób, które przez kryzys mają mniej w portfelu – komentuje Jan Herbst, ekspert Stowarzyszenia Klon/Jawor. – Ale na dłuższą metę to groźny trend. Organizacje mogą przezeń stracić zdolność lub motywację do uzyskiwania społecznego poparcia dla swoich spraw.

Jeszcze większe zmiany nastąpiły, jeśli chodzi o korzystanie z pieniędzy administracji rządowej. W 2011 roku korzystało z nich zaledwie 12% organizacji, podczas gdy we wcześniejszych latach środki te zasilają budżety niemal dwukrotnie większej liczby organizacji.

– Wiele wskazuje na to, że organizacje stały się ofiarami „zaciskania pasa” przez szukającą oszczędności administrację – wyjaśnia Jan Herbst. – Nie ulega wątpliwości, że przyczyn tej sytuacji należy upatrywać w trudnościach, z jakimi muszą mierzyć się darczyńcy i mecenasi organizacji w czasach kryzysu.

Składki są popularne, ale ich kwoty – małe

Trzeba pamiętać, że duży procent organizacji korzystających z danego źródła nie oznacza automatycznie, że płyną z niego do organizacji duże kwoty pieniędzy. Składki członkowskie są najpowszechniejszym źródłem finansowania organizacji, a w 75% organizacji wartość przychodów ze składek nie przekracza 10 tys. zł. Z kolei środki samorządowe są zwykle dużo większe: w połowie przypadków przekraczają 15 tys. zł. Dla większości organizacji, które z nich korzystają, pieniądze samorządu stanowią największe źródło przychodów.

Jeszcze wyższa jest zwykle wartość pojedynczej dotacji z administracji centralnej oraz funduszy unijnych, choć korzysta z nich kilka procent organizacji. Pieniądze z działalności gospodarczej uzyskało w 2011 roku 9% organizacji, jednak w przypadku ponad połowy z nich przychody z tego tytułu stanowią połowę ich przychodów.

Kto na co daje

Ciekawe są też różnice między branżami. Ze środków europejskich korzystają przede wszystkim te podmioty, które koncentrują się na działaniach w sferze „rozwoju lokalnego” (dotacje z programów unijnych uzyskało w 2011 roku niemal 30% z nich). Krajowe środki rządowe trafiają najczęściej do

Organizacje pozarządowe dostają mniej pieniędzy

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: poniedziałek, 18, marzec 2013 23:00

Rafał Rudka

Odśłony: 1483

organizacji zajmujących się pomocą społeczną, sport natomiast cieszy się większym wsparciem samorządów.

Jeszcze wyrazistsze różnice między organizacjami działającymi w poszczególnych obszarach widać w korzystaniu ze zbiorów publicznych, darowizn i odpisów 1%. Zasilają one przede wszystkim budżety organizacji zajmujących się pomocą społeczną i usługami socjalnymi. Najbardziej jest to widoczne w przypadku środków z 1%, z których korzysta aż połowa organizacji pomocy społecznej, a także ok. 40% organizacji zajmujących się ochroną zdrowia i niemal 20% organizacji edukacyjnych i tylko ok. 10% organizacji w innych głównych branżach.

Badanie „Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce 2012” zrealizowano dzięki środkom Trust for Civil Society in CEE, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Fundacji Batorego, Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Badanie zostało przeprowadzone na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie 1513 fundacji i stowarzyszeń poza OSP w dniach od 6 czerwca do 11 października 2012 przez ankieterów Millward Brown SMG/KRC. Dane opisujące finansową kondycję finansową organizacji pochodzą z deklaracji 93% organizacji uczestniczących w badaniu, a więc ponad 1,4 tys. stowarzyszeń i fundacji.

Źródło: Stowarzyszenie Klon/Jawor